

Crna Gora
Ministarstvo prosvjete

CENTAR ZA STRUČNO
OBRAZOVANJE

STANDARD ZANIMANJA

POMOĆNIK/ POMOĆNICA PROIZVOĐAČA PREHRAMBENIH PROIZVODA

SADRŽAJ

1.	OPŠTE INFORMACIJE O ZANIMANJU.....	2
2.	TIPIČNI POSLOVI U OKVIRU ZANIMANJA	3
3.	KLJUČNI POSLOVI.....	4
3.1.	GRUPA POSLOVA: ANALIZA, PLANIRANJE I ORGANIZACIJA RADA	4
3.2.	GRUPA POSLOVA: PRIPREMA POSLA I RADNOG MJESTA	5
3.3.	GRUPA POSLOVA: OPERATIVNI POSLOVI	6
3.4.	GRUPA POSLOVA: KOMERCIJALNI POSLOVI	10
3.5.	GRUPA POSLOVA: ADMINISTRATIVNI POSLOVI.....	11
3.6.	GRUPA POSLOVA: POSLOVI RUKOVOĐENJA.....	11
3.7.	GRUPA POSLOVA: NADZOR RADA	11
3.8.	GRUPA POSLOVA: OBEZBJEĐIVANJE KVALITETA	12
3.9.	GRUPA POSLOVA: ODRŽAVANJE I POPRAVKE.....	13
3.10.	GRUPA POSLOVA: KOMUNIKACIJA.....	14
3.11.	GRUPA POSLOVA: OČUVANJE ZDRAVLJA I OKOLINE	15
4.	OSTALE INFORMACIJE O ZANIMANJU.....	16
5.	REFERENTNI PODACI.....	17

Napomena:

Svi izrazi koji se u ovom dokumentu koriste u muškom rodu, obuhvataju iste izraze u ženskom rodu.

1. OPŠTE INFORMACIJE O ZANIMANJU

NAZIV ZANIMANJA: POMOĆNIK/ POMOĆNICA PROIZVOĐAČA PREHRAMBENIH PROIZVODA

NIVO: II

OPIS ZANIMANJA:

Pomoćnik proizvođača prehrambenih proizvoda obezbeđuje ambalažu, sirovine i vodu i sortira ih za proces proizvodnje pod nadzorom nadređenog. Ručno pakuje i skladišti prehrambene proizvode. Održava optimalne higijenske uslove u proizvodnji prehrambenih proizvoda.

KOMPETENCIJE

Pomoćnik proizvođača prehrambenih proizvoda:

- Organizuje sopstveni rad za obavljanje pomoćnih poslova pri proizvodnji prehrambenih proizvoda animalnog i biljnog porijekla
- Priprema osnovne resurse i radno mjesto za obavljanje pomoćnih poslova pri proizvodnji prehrambenih proizvoda animalnog i biljnog porijekla
- Obezbeđuje sirovine i vodu za proces proizvodnje prehrambenih proizvoda
- Obavlja pomoćne poslove prilikom pripremanja vode i sirovina
- Ručno pakuje prehrambene proizvode, u skladu sa vrstom proizvoda
- Skladišti prehrambene proizvode po propisanim uslovima
- Održava higijenske uslove u proizvodnji prehrambenih proizvoda
- Vodi osnovnu radnu dokumentaciju u pisanoj i elektronskoj formi
- Obezbeđuje kvalitet sopstvenog rada, u skladu sa uputstvima nadređenog
- Obavlja osnovno održavanje alata, opreme i uređaja za rad, koje koristi pri obavljanju posla
- Komunicira sa saradnicima i nadređenima u proizvodnji
- Primjenjuje mjere zaštite i zdravlja na radu, i zaštite životne sredine

2. TIPIČNI POSLOVI U OKVIRU ZANIMANJA

Grupe poslova	Ključni poslovi
Analiza, planiranje i organizacija rada	- Organizovanje sopstvenog rada za obavljanje pomoćnih poslova pri proizvodnji prehrambenih proizvoda animalnog i biljnog porijekla
Priprema posla i radnog mjesta	- Pripremanje osnovnih resursa i radnog mjesta za obavljanje pomoćnih poslova pri proizvodnji prehrambenih proizvoda animalnog i biljnog porijekla
Operativni poslovi	<ul style="list-style-type: none"> - Obezbeđivanje sirovina i vode za proces proizvodnje prehrambenih proizvoda - Obavljanje pomoćnih poslova prilikom pripremanja vode i sirovina - Ručno pakovanje prehrambenih proizvoda, u skladu sa vrstom proizvoda - Skladištenje prehrambenih proizvoda po propisanim uslovima - Održavanje higijenskih uslova u proizvodnji prehrambenih proizvoda
Komercijalni poslovi	- Nema komercijalnih poslova
Administrativni poslovi	- Vođenje osnovne radne dokumentacije u pisanoj i elektronskoj formi
Poslovi rukovođenja	- Nema poslova rukovođenja
Nadzor rada	- Nema poslova nadzora rada
Obezbeđivanje kvaliteta	- Obezbeđivanje kvaliteta sopstvenog rada
Održavanje i popravke	- Osnovno održavanje alata, opreme i uređaja za rad koje koristi pri obavljanju posla
Komunikacija	- Obavljanje komunikacije sa saradnicima i nadređenima u proizvodnji
Očuvanje zdravlja i okoline	- Pimjenjivanje mjera zaštite i zdravlja na radu, i zaštite životne sredine

3. KLJUČNI POSLOVI

3.1. GRUPA POSLOVA: ANALIZA, PLANIRANJE I ORGANIZACIJA RADA

3.1.1. Ključni posao: Organizovanje sopstvenog rada za obavljanje pomoćnih poslova pri proizvodnji prehrambenih proizvoda animalnog i biljnog porijekla

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Pomoćnik proizvođača prehrambenih proizvoda:

- Informiše se kod nadređenog o radnom zadatku i neophodnim **resursima** za njegovu realizaciju

Resursi: repromaterijal, oprema, alat i uređaji

- Upoznaje se sa uslovima za rad na mjestu obavljanja radnog zadatka
- Planira obavljanje radnog zadatka, u skladu sa obimom posla i radnim nalogom pretpostavljenog

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Materijal, oprema, alat, uređaji
- Osnove organizacije rada

3.2. GRUPA POSLOVA: PRIPREMA POSLA I RADNOG MJESTA

3.2.1. Ključni posao: Pripremanje osnovnih resursa i radnog mjesta za obavljanje pomoćnih poslova pri proizvodnji prehrambenih proizvoda animalnog i biljnog porijekla

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Pomoćnik proizvođača prehrambenih proizvoda:

- Vršiti ličnu pripremu za rad, u skladu sa standardima lične higijene u proizvodnji prehrambenih proizvoda
- Priprema **HTZ oprema** neophodnu za realizaciju dnevnih zadataka

HTZ oprema: zaštitna obuća, zaštitna odjeća, zaštitne rukavice, zaštitna kapa, zaštitna maska, zaštitne slušalice za uši, zaštitne naočare

- Donosi **materijal i sredstva za rad** na mjesto realizacije radnog zadatka, prema uputstvu nadređenog

Materijal: plastika, papir, karton, staklo, metal, drvo, višeslojni ambalažni materijal

Sredstva za rad: oprema, alat, uređaji

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- HTZ oprema
- Higijena u proizvodnji prehrambenih proizvoda

3.3. GRUPA POSLOVA: OPERATIVNI POSLOVI

3.3.1. Ključni posao: Obezbeđivanje sirovina i vode za proces proizvodnje prehrambenih proizvoda

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Pomoćnik proizvođača prehrambenih proizvoda:

- Obavlja manipulativne poslove pri utovaru i istovaru sirovina za proces proizvodnje
- Mjeri **osnovne sirovine**, pod nadzorom nadređenog
Osnovne sirovine: meso, mlijeko, riba, rakovi, školjke, jaja, voda, voće, povrće, gljive, žitarice, šećerna repa, uljarice, ljekovito i začinsko bilje, hmelj, šećerna trska, med, kakao zrno
- Mjeri **pomoćne sirovine**, pod nadzorom nadređenog
Pomoćne sirovine: začini, aditivi, šećer, kuhinjska so, ljekovito i začinsko bilje
- Skladišti pripremljene sirovine, u skladu sa tehnološkim procesom proizvodnje i prema uputstvu nadređenog

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Utovar i istovar sirovina
- Mjerenje sirovina

3.3.2. Ključni posao: Obavljanje pomoćnih poslova prilikom pripremanja vode i sirovina

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Pomoćnik proizvođača prehrambenih proizvoda:

- Pomaže prilikom pripremanja vode za proces proizvodnje prehrambenih proizvoda
- Sortira sirovine biljnog porijekla, u skladu sa radnim nalogom
- Sortira sirovine animalnog porijekla, u skladu sa radnim nalogom
- Odvaja ručno nečistoću od sirovina za proizvodnju prehrambenih proizvoda
- Obavlja **mehaničke operacije** pri pripremi sirovina za proizvodnju prehrambenih proizvoda

Mehaničke operacije: pranje, mljevenje, ljuštenje, odmrzavanje, prosijavanje

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Priprema vode za proces proizvodnje
- Sortiranje sirovina
- Mehaničke operacije pri pripremi sirovina

3.3.3. Ključni posao: Ručno pakovanje prehrambenih proizvoda, u skladu sa vrstom proizvoda

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Pomoćnik proizvođača prehrambenih proizvoda:

- Pere ručno i mašinski različite vrste ambalaže, u skladu sa potrebama proizvodnje prehrambenih proizvoda koristeći odgovarajuća sredstva za pranje
- Formira ambalažu za pakovanje određene vrste prehrambenih proizvoda
- Stavlja ambalažu na proizvodnu liniju
- Ručno slaže prehrambene proizvode u odgovarajuću ambalažu
- Sklanja škart koji nastaje tokom pakovanja, u skladu sa uputstvom od strane nadređenog
- Obavlja ručno etiketiranje ambalaže

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Ambalaža za pakovanje prehrambenih proizvoda
- Postupci pranja ambalaže
- Ručno etiketiranje ambalaže

3.3.4. Ključni posao: Skladištenje prehrambenih proizvoda po propisanim uslovima

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Pomoćnik proizvođača prehrambenih proizvoda:

- Slaže gotove proizvode na manipulativna kolica
- Skladišti gotove zapakovane proizvode pod propisanim uslovima u skladište gotovih proizvoda
- Manipuliše gotovim proizvodima u skladištima
- Odvaja iz skladišta određenu količinu proizvoda prema potrebi

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Skladištenje prehrambenih proizvoda
- Manipulacija sa prehrambenim proizvodima

3.3.5. Ključni posao: Održavanje higijenskih uslova u proizvodnji prehrambenih proizvoda

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Pomoćnik proizvođača prehrambenih proizvoda:

- Pere ručno alat i pribor koji se koristi u tehnološkom procesu proizvodnje prehrambenih proizvoda koristeći odgovarajuća sredstva
- Realizuje **postupke** održavanja higijene radnog mjesta
Postupci: čišćenje, pranje, dezinfekcija
- Realizuje **postupke** održavanja higijene proizvodnog pogona
Postupci: čišćenje, pranje, dezinfekcija
- Realizuje **postupke** održavanja higijene transportnih vozila
Postupci: čišćenje, pranje, dezinfekcija

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Postupci pranja alata i pribora za proces proizvodnje prehrambenih proizvoda
- Higijena pogona, radnog mjesta i transportnih vozila

3.4. GRUPA POSLOVA: KOMERCIJALNI POSLOVI

- Nema komercijalnih poslova

3.5. GRUPA POSLOVA: ADMINISTRATIVNI POSLOVI

3.5.1. Ključni posao: Vođenje osnovne radne dokumentacije u pisanoj i elektronskoj formi:

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla
Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Pomoćnik proizvođača prehrambenih proizvoda: <ul style="list-style-type: none">- Vodi osnovnu evidenciju o utrošku materijala za realizaciju radnog zadatka, u odgovarajućoj formi- Vodi osnovnu evidenciju o realizovanim aktivnostima, u odgovarajućoj formi- Sastavlja izvještaj o radu, u odgovarajućoj formi
Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla
<ul style="list-style-type: none">- Način vođenja osnovne evidencije- Forme pisanja izvještaja o radu- Osnove rada na računaru

3.6. GRUPA POSLOVA: POSLOVI RUKOVOĐENJA

- Nema poslova rukovođenja

3.7. GRUPA POSLOVA: NADZOR RADA

- Nema poslova nadzora rada

3.8. GRUPA POSLOVA: OBEZBJEĐIVANJE KVALITETA

3.8.1. Ključni posao: Obezbjedivanje kvaliteta sopstvenog rada

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Pomoćnik proizvođača prehrambenih proizvoda:

- Obavlja aktivnosti, u skladu sa uputstvima i zahtjevima nadređenog u cilju obezbjeđenja kvaliteta sopstvenog rada
- Provjerava usklađenost svog rada u različitim fazama obavljanja radnih aktivnosti u odnosu na dobijena uputstva
- Koristi alat, opremu i uređaje, u skladu sa uputstvima nadređenog

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Način korišćenja alata i opreme i uređaja

3.9. GRUPA POSLOVA: ODRŽAVANJE I POPRAVKE

3.9.1. Ključni posao: Osnovno održavanje alata, opreme i uređaja za rad koje koristi pri obavljanju posla

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Pomoćnik proizvođača prehrambenih proizvoda:

- Čisti i održava alat i opremu, i uređaje, u skladu sa preporukama proizvođača
- Odlaže alat, opremu i uređaje, u skladu sa uputstvima nadređenog
- Prijavljuje neispravnost alata, opreme i uređaja nadređenom

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Način održavanja alata, opreme i uređaja

3.10. GRUPA POSLOVA: KOMUNIKACIJA

3.10.1. Ključni posao: Obavljanje komunikacije sa saradnicima i nadređenima u proizvodnji

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Pomoćnik proizvođača prehrambenih proizvoda:

- Po potrebi, traži dodatna uputstva i pojašnjenja od nadređenog za realizaciju radnog zadatka
- Komunicira sa saradnicima u cilju optimalnijeg obavljanja radnih zadataka, u skladu sa pravilima komunikacije
- Uvažava druge i prihvata sugestije u radu

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Verbalna i neverbalna komunikacija
- Saradnja i kooperativnost

3.11. GRUPA POSLOVA: OČUVANJE ZDRAVLJA I OKOLINE

3.11.1. Ključni posao: Primjenjivanje mjera zaštite i zdravlja na radu, i zaštite životne sredine

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Pomoćnik proizvođača prehrambenih proizvoda:

- Sprovodi postupke i mjere zaštite i zdravlja na radu prilikom realizacije operativnih i drugih poslova, u cilju umanjenja rizika za nastanak povreda na radu i profesionalnih oboljenja
- Učestvuje, po potrebi, u pružanju prve pomoći povrijeđenom saradniku, u skladu sa propisanom procedurom
- Učestvuje u evakuaciji i spašavanju saradnika u slučaju opšte opasnosti, u skladu sa propisanom procedurom
- Koristi zaštitna sredstva (**HTZ oprema**), u skladu sa uputstvima nadređenog

HTZ oprema: zaštitna obuća, zaštitna odjeća, zaštitne rukavice, zaštitna kapa, zaštitna maska, zaštitne slušalice za uši, zaštitne naočare

- Izvodi radove efikasno, bez nepotrebnog utroška materijala i ugrožavanja životne sredine
- Održava radno mjesto čistim u toku i nakon realizacije radnog zadatka
- Sortira i odlaže **otpad** na odgovarajući način, u skladu sa uputstvom nadređenih i propisima o zaštiti životne sredine

Otpad: otpadni materijal u proizvodnji, komunalni otpad, otpad od plastike, istrošeno ulje za mašine, zauljeni otpad

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Propisi iz oblasti zdravstvene zaštite, zaštite na radu i zaštite životne sredine koji se odnosi na poslove koje obavlja
- Procedure za pružanje prve pomoći
- Procedure za postupanje u slučaju opšte opasnosti
- HTZ oprema
- Odlaganje otpada u proizvodnji prehrambenih proizvoda

4. OSTALE INFORMACIJE O ZANIMANJU

Sektor i podsektor prema NOK-u	Sektor. Poljoprivreda, prehrana i veterina Podsektor: Prehrana
Šifra i naziv zanimanja ili grupe zanimanja prema SKZ/ ISCO-u	9329 - Ostala jednostavna zanimanja u prerađivačkoj industriji koja nijesu klasifikovana na drugom mjestu
Tipično radno okruženje i uslovi rada	Pomoćnik proizvođača prehrambenih proizvoda radi u industrijskoj proizvodnji ili u pogonima za proizvodnju prehrambenih proizvoda manjih privatnih privrednih društava. Tokom obavljanja radnih zadataka obavezno je nošenje HTZ opreme, kao i posjedovanje važeće sanitarne knjižice. Najveći dio svog posla obavlja u stojećem položaju, u zatvorenom prostoru. Mogućnost rada je i u noćnim uslovima, u zavisnosti od rokova završetaka predviđenog posla, kao i u prostorijama sa visokim ili niskim temperaturama. Radi pod nadzorom nadređenog.
Srodna zanimanja	Proizvođač prehrambenih proizvoda animalnog porijekla, Proizvođač prehrambenih proizvoda biljnog porijekla, Prehrambeni tehničar za biljnu proizvodnju, Prehrambeni tehničar za animalnu proizvodnju
Ostale informacije	

5. REFERENTNI PODACI

Naziv dokumenta: Standard zanimanja Pomoćnik/ Pomoćnica proizvođača prehrambenih proizvoda

Kod dokumenta: SZ-080220-POPPP

Datum usvajanja dokumenta: 15. decembar 2017. godine

Sjednica nadležnog Savjeta na kojoj je dokument usvojen: XVIII sjednica Savjeta za kvalifikacije

Radna grupa za izradu dokumenta:

1. Dr Danijela Raičević, doktor biotehničkih nauka, saradnik u nastavi i rukovodilac proizvodnje, Biotehnički fakultet Univerziteta Crne Gore
2. Milena Grujić, diplomirani inženjer prehrambene tehnologije, rukovodilac sektora proizvodnje, "Šimšić-Montmilk" d.o.o. Danilovgrad
3. Jelena Popović, specijalista inženjer prehrambene tehnologije, stručni saradnik, "Farmont MP" d.o.o. Danilovgrad
4. Mario Rebić, diplomirani inženjer prehrambene tehnologije, tehnolog u proizvodnji, "Pop commerce" d.o.o. (pekara "Panini") Podgorica
5. Mr Dejan Vukićević, magistar tehnologije proizvoda animalnog porijekla, tehnolog u proizvodnji, industrija mesa "Goranović" d.o.o. Nikšić
6. Bojan Gašović, diplomirani inženjer prehrambene tehnologije biljnih proizvoda, direktor sektora za proizvodnju vina i jakih alkoholnih pića, kompanija "13. jul-Plantaže" Podgorica
7. Milica Stošić, diplomirani inženjer hemijske tehnologije – prehrambeno-tehnološko inženjerstvo, nastavnik, JU Srednja stručna škola "Spasoje Raspopović" Podgorica
8. Maida Idrizović, diplomirani inženjer prehrambene tehnologije, nastavnik, JU Srednja stručna škola Bijelo Polje
9. Svetlana Mijušković, diplomirani inženjer prehrambene tehnologije, nastavnik, JU Prva srednja stručna škola Nikšić

Koordinator:

Dušan Pejović, diplomirani inženjer poljoprivrede, samostalni savjetnik I u Odjeljenju za istraživanje i razvoj kvalifikacija, Centar za stručno obrazovanje

Ostale informacije:

Lektura: Magdalena Jovanović, samostalni savjetnik I za odnose sa javnošću, organizaciju događaja i lektorisanje, Centar za stručno obrazovanje

Dizajn i tehnička obrada: Danilo Gogić, savjetnik I – administrator, Centar za stručno obrazovanje